

Prosjektnummer: 2013/RBM5692
Prosjektnavn: Unge LEVE (2012-3-130)

Organisasjonsbygging av og for
unge etterlatte ved selvmord

Sluttrapport for prosjektperioden 1.1.2013-31.12.2015
LEVE – Landsforeningen for etterlatte ved selvmord

Prosjektet er støttet av ExtraStiftelsen Helse og Rehabilitering med Extra-midler

Sammendrag

Unge LEVE har gjennom tre år med støtte fra Extrastiftelsen utviklet en helt ny arena for ungdom i Norge. Med over 500 selvmord på landsbasis hvert eneste år, har mange unge mennesker opplevd å miste noen de står nær. I tiden etterpå møter de mange utfordringer, og Unge LEVE har gjennom bruk av frivillige, i tett samarbeid med moderorganisasjonen, utforsket og skapt aktiviteter av og for unge selvmordsetterlatte for å møte deres behov. Sentralt i tilbudet står ungdomssamlinger, som i løpet av prosjektperioden har blitt en verdifull modell for tilbud til unge selvmordsetterlatte. Unge LEVE opplever også økt etterspørsel utenfra, både gjennom media og fagmiljøer. Tilbudet som er utviklet i løpet av de tre årene 2013-2015 har derfor samlet sett hatt en stor samfunnsmessig betydning, og et solid grunnlag for en bærekraftig ungdomsorganisasjon som vil være til støtte for mange unge mennesker i Norge, er lagt.

Prosjektleder har vært Gry Lunde, og leder i Unge LEVE gjennom prosjektet har vært Christoffer Back Vestli. Lunde sluttet i LEVE medio 2015, hvor Back Vestli førte prosjektet ut prosjektperioden, i samarbeid med LEVEs sekretariat. Terese Grøm i LEVEs sekretariat rapporterer til ExtraStiftelsen etter endt prosjektperiode 31.12.15, på vegne av Unge LEVE.

Innhold

1. Bakgrunn for prosjektet	4
2. Prosjektgjennomføring.....	5
2.1 Første år – 2013: Ungdomssamlinger og oppstart av arbeid med film.....	5
2.2 Andre år – 2014: Filmlansering, ungdomssamling og organisasjonsutvikling.....	8
2.3 Tredje år – 2015: Konsolidering av et nasjonalt tilbud	11
3. Resultater	14
4. Oppsummering og veien videre	15

1. Bakgrunn for prosjektet

Hvert år tar mer enn 500 mennesker livet sitt i Norge. Mange tusen barn og unge berøres hvert år av selvmord, både gjennom nær familie, skole og fritidsaktiviteter. Ungdom er både en risikogruppe for selvmord og en stor pårørende gruppe. De er i en sårbar fase, hvor god oppfølging etter en traumatisk hendelse som selvmord er viktig for livskvalitet og livsmestring senere i livet.

Kari Dyregrov synliggjør i en studie fra 2006 at unge etterlatte etter selvmord er en viktig forebyggingsgruppe, i tillegg til at gruppen er sårbar og utsatt med tanke på vansker senere i livet. Det blir i forskningsrapporten også lagt vekt på betydningen av å møte andre unge etterlatte i sorgarbeidet.

Målet med prosjektet har vært å etablere en nasjonal arena for unge etterlatte ved selvmord i form av ungdomssamlinger, lokale møteplasser og treff på ungdoms premisser. LEVE – Landsforeningen for etterlatte ved selvmord har i en årrekke avholdt samlinger for ungdom, men ikke lykkes i å etablere en bærekraftig arena som har blitt videreført. Dette har prosjektet hatt til formål å få til, og et viktig kriterium har vært å sette unge selvmordsetterlatte sentralt i arbeidet for å sikre at tilbudet møter det faktiske behovet. Målet er ikke å avslutte Unge LEVE ved prosjektperiodens utløp, men å ha dannet et grunnlag for å videreføre ungdomsarenaen på et bærekraftig grunnlag. Dette vil trolig være av stor betydning både for enkeltindividene som deltar i Unge LEVE og deres familier, og for samfunnet.

Målgruppen er satt til ungdom i alderen 13-35. Tilbudet favner derfor bredt, og det er vanskelig å finne fellestrekk for hele dette aldersspennet. Det er dessuten vanskelig å definere hva en «ung selvmordsetterlatt» er, ettersom mye avhenger av hva en selv definerer seg som. Det er også utfordrende å utelate grupper, men vi har satt grensen på 13 år da vi i utgangspunktet ikke retter oss direkte mot barn eller mot voksne/eldre. Den sistnevnte gruppen er i stor grad i dag ivaretatt gjennom LEVE.

2. Prosjektgjennomføring

Prosjektet er gjennomført i en periode på tre år. Fordi Unge LEVE er en av hovedsatsningene til LEVE (Landsforeningen for etterlatte ved selvmord), har beslutninger underveis knyttet til utviklingen av ungdomstilbudet derfor vært avklart i LEVEs sentralstyre.

Unge LEVE har ingen selvstendig organisasjonsstruktur, men ungdomssatsingen har en leder som velges av LEVEs landsmøte. Leder i Unge LEVE har fast plass i LEVEs sentralstyre. Lornnt Øystein Tønne hadde vervet ved prosjektets oppstart. Christoffer Back Vestli har hatt vervet siden mai 2013. Gry Lunde har vært ansatt i LEVEs sekretariat frem til sommeren 2015 og vært prosjektleder.

I prosjektarbeidet har utvikling av ungdomssamlinger og etableringen av et sentralt styringsapparat for oppfølging av lokal aktivitet stått særlig sentralt. Sentrale ressurspersoner har på frivillig grunnlag gjort mye av arbeidet, i samarbeid med prosjektleder. Særlig har prosjektets fremdrift vært sikret av et samarbeid mellom prosjektleder og leder i Unge LEVE.

2.1 Første år – 2013: Ungdomssamlinger og oppstart av arbeid med film

Unge LEVE inviterte til to ungdomssamlinger i 2013; en samling på Geilo 8.- 10. februar og i Oslo 7.- 9. juni. I tillegg ble dokumentarfilmen om unge etterlatte ved selvmord påbegynt, med plan om ferdigstilling primo 2014.

Ungdomssamlinger på Geilo og i Oslo

Etter ungdomssamlingen i Trondheim høsten 2012 ble det tatt et lokalt initiativ til en ungdomssamling på Geilo 8.-10. februar. Med bakgrunn fra erfaringene i Trondheim ble det avsatt mer tid til sosialt samvær og noe mindre tid til gruppesamtaler og faglig informasjon. Det sosiale samværet var imidlertid mindre styrt og det var opp til ungdommene om de ønsket å bruke tiden til friluftaktiviteter eller ikke.

Det var 26 deltakere til stede på samlingen. Ungdommene var fra hele landet, men med en konsentrasjon rundt de store byene (Oslo, Bergen og Trondheim hovedsakelig). Det var en god fordeling av gutter og jenter. Gruppeledere var Ola Robertsen, Gudrun Austad og Aksel Øhrn. Deltakerne bodde på Geilo Hyttetun, og selve gruppesamtalene foregikk i Kulturkirken på Geilo. LEVE Hallingdal ved Anita Tragethon var svært hjelpelige med forberedelse av måltider og tilrettelegging av det faglige programmet. Lørdag kveld var det leid spiseplass i en varmestue på Geilo Hestesenter.

Ungdomssamlingen i Oslo fant, som nevnt, sted 7.-9. juni på Norges Idrettshøgskole (NIH). Deltakerne var innlosjert på Thon Hotell Spectrum. Det var 36 deltakere på samlingen, og gruppeledere var Ola Robertsen, Valborg Sandvold Bertelsen, Aksel Øhrn, Johanna Lundereng og Terese Grøm. Programmet var etter evalueringen på Geilo, strammet inn med mer faglig program. Det var lagt mer vekt på gruppesamtalene, og været denne helgen tillot en fin veksling mellom utesesjoner og innesesjoner. Lørdag kveld var det felles middag på Far East i Oslo sentrum. Deltakerne var også denne gangen en fin blanding av gutter og

Oppstart og arbeid med filmen «Livet går faktisk videre!»

Inkludert i år 1 av prosjektet for Unge LEVEs organisasjonsbygging var produksjon av dokumentarfilm om unge etterlatte ved selvmord. Filmen ble laget av regissør Suzanne Schønkopf ved Bravissimo AS, og ble ferdigstilt i desember 2013.

Tre unge etterlatte ved selvmord forteller om følelser, tanker og reaksjoner etter selvmordet, og om hvordan de takler og mestrer livet videre. Det ble også filmet fra Unge LEVE-samling i Oslo i juni 2013, både fra gruppesamtale og fra sosialt samvær. Filmens formål er å formidle et viktig kunnskap om hvordan det er å være ung og oppleve at en av dine nærmeste tar sitt eget liv, slik at skoler, fagpersoner, venner og andre kan støtte på best mulig måte. Filmen er tekstet. I tillegg til at DVD markedsføres og distribueres fra LEVEs sekretariat, ligger langversjonen av filmen (45 min), kortversjonen (11 min) og en teaser på LEVEs hjemmesider.

2.2 Andre år – 2014: Filmlansering, ungdomssamling og organisasjonsutvikling

Unge LEVE var i 2014 inne i sitt andre prosjektår med finansiering fra Extrastiftelsen. Et godt grunnlag for organisasjonsutvikling var allerede lagt, og det var økende etterspørsel og aktivitet knyttet til Unge LEVE gjennom hele året.

Leder i Unge LEVE, Christoffer Back Vestli, har lagt ned en betydelig arbeidsinnsats i prosjektet. Dette arbeidet har vært ulønnet. Arbeidet består av koordinering med prosjektleder, representasjon i LEVEs sentralstyre, ledelse av styringsgruppe og planlegging/strategi. En viktig del av dette er personlig kontakt med unge etterlatte, og nøye koordinering og ivaretagelse av et ungdomsstyrt etterlatte-nettverk.

Prosjektleder Gry Lunde har vært til stede på ungdomssamlingene og møtene i styringsgruppa. Hun har samarbeidet tett med leder i Unge LEVE, og bidratt med idémyldring og strategiarbeid, samt lagt til rette for at Unge LEVE har kunnet vokse gjennom hele året.

Mot slutten av 2014 ble Driv AS v/ kaospilot og gestaltterapeut Marte Borkenhagen, kontaktet. Bakgrunnen for dette engasjementet er behovet for bistand rundt prosessen rundt organisasjonsbygging, og gode verktøy for ansvars- og rollefordeling.

«Livet går faktisk videre!»

Dokumentarfilmen «Livet går faktisk videre!» ble ferdigstilt ultimo 2013, og i februar 2014 ble det invitert til premiere på Saga kino for LEVEs tillitsvalgte, samarbeidspartnere og andre interesserte. Til stede på premieren var mellom 80 og 100 personer. Visningen ble åpnet av statssekretær Astrid Nøklebye Heiberg. Filmen ble solgt til NRK Puls. Visning ble forskjøvet til 2015. Etter avtale med NRK ble filmen gjort utilgjengelig på LEVEs hjemmesider frem til visning på NRK. Filmen ble i stedet distribuert i fysiske kopier på etterspørsel inntil videre og fått gode tilbakemeldinger.

Ungdomssamling i Tønsberg

Unge LEVE har i 2014 hatt én nasjonal ungdomssamling i 2014. Den fant sted på Hotell Borge utenfor Tønsberg, 7.- 9. mars. 45 personer var påmeldt, mens 44 møtte opp. Det ble arrangert seks samtalegrupper, i tillegg til øvrig sosialt program, og det var engasjert seks fagpersoner på denne samlingen, hvorav flere av disse har Vivat-kurs.

Det var god rekruttering av nye ungdommer også på årets samling, i tillegg til at flere tidligere deltakere ønsket å komme.

Organisasjonsutvikling

Det ble under samlingen i Tønsberg opprettet en styringsgruppe i Unge LEVE. Styringsgruppa hadde ved utgangen av 2014 ni deltakere, og det ble avholdt fem møter i løpet av året. Hensikten med styringsgruppa er å utgjøre en drivkraft for ungdomsarbeidet i Unge LEVE, og sørge for at utviklingen av ungdomsarenaen er bærekraftig. Organiseringen ivaretar prinsippet om ungdomsstyrt arbeid, og sørger for at flere ressurspersoner får eierskap til ungdomsarbeidet. Prosjektleder er sekretær i styringsgruppa. I desember ble det avholdt en juleavslutning, hvor medlemmer i styringsgruppa og gruppeledere fra ungdomssamlinger ble invitert.

Det har blitt tatt flere initiativ knyttet til Unge LEVEs videre finansiering, bl.a. med Bufdir om de ulike finansieringsordningene knyttet til drift av ungdomsorganisasjoner, Stiftelsen Scheibler og Helsedirektoratet. Representanter på disse møtene har vært leder i Unge LEVE, daglig leder og styreleder. Unge LEVE har også gitt innspill til ny folkehelsemelding, der Marthe H. L. Mathiesen og Benedicte Eckmann leverte muntlige og skriftlige innspill fra Unge LEVE. Mathiesen har også representert Unge LEVE på Verdensdagen på Gjøvik (Oppland), der det ble holdt paneldebatt på Litteraturhuset, og et separat arrangement for sykepleierstudentene. Espen S. Karlsøen var hos LEVE Akershus i forbindelse med premieren på filmen «Livet går faktisk videre!».

I juni ble det arrangert Vivat-kurs for Unge LEVE-medlemmer på deres eget initiativ med 16 deltakere. Kursledere var Ola Robertsen som har vært gruppeleder på alle ungdomssamlingene i prosjektet tidligere, og Siw-Anita Tragethon, moren til en av deltakerne i styringsgruppa. Tilbakemeldingene på kurset har vært meget bra, og det er positivt at ungdommene selv tar initiativ til å få denne viktige kunnskapen. Denne kunnskapen er særlig nyttig når nettverket vokser i omfang, og Unge LEVEs representanter møter stadig flere unge etterlatte i vanskelige situasjoner.

Det har også vært en rekke regionale og lokale initiativ knyttet til Unge LEVE i 2014. I Bergen har Stine Roaldsdatter Tragethon, medlem av styringsgruppa og deltaker i Unge LEVE-filmen, representert Unge LEVE ved RVTS Sør sitt forebyggingsforum "Barn og komplisert sorg" 15. mai og Verdensdagen 10. september. I Hordaland har det vært god kontakt mellom LEVE og Unge LEVE. I Trondheim har flere initiativtakere meldt seg, og leder i Unge LEVE har sammen med ett styringsgruppemedlem besøkt deltakerne for å hjelpe dem i gang og opprette kontakt mellom LEVE og Unge LEVE lokalt. I Bodø har Maiken Selvåg sammen med LEVE tatt initiativ til å starte sorggrupper for unge etterlatte. Oppstarten har vært vellykket, med flere faste deltakere. Espen Karlsøen, medlem av styringsgruppa i Unge LEVE, har dessuten arrangert en lokal adventssamling i regi av Unge LEVE i Bodø. I Oslo har det vært arrangert uformelle treff både i februar, juni og september. Det er også kommet en rekke henvendelser fra andre deler av landet, der ungdom enten ytrer ønske om et tilbud eller vil bidra.

Media

Medieoppslutningen rundt Unge LEVE har i 2014 vært svært god. Det har vært jevn kontakt med journalister som bruker Unge LEVE som faktaformidlere gjennom hele året, i tillegg til ad hoc-henvendelser i forbindelse med ulike begivenheter. Styringsgruppemedlemmer

Marthe H. L. Mathiesen og Marie-Thérèse Desroches ble intervjuet av Dagsrevyen og flere andre medier i forbindelse med fremleggningen av Regjeringens handlingsplan mot selvmord og selvsikring 30. april. Lene Marlins kronikk 2. september 2014 medførte også mye medieoppmerksomhet for Unge LEVE, der leder Christoffer Back Vestli var intervjuet av P4, Radio Norge, NRK Dagsnytt, NRK Nett-TV, NRK Dagsrevyen og TV2 Nyhetskanalen. Vestli hadde også et innlegg i Bergens Tidende 26. september som et tilsvar på et debattinnlegg om selvmord og psykisk helse.

2.3 Tredje år – 2015: Konsolidering av et nasjonalt tilbud

I prosjektets tredje år har grunnlaget for å danne en organisasjonsstruktur blitt lagt, og arbeidet med å etablere en bærekraftig modell for å videreføre ungdomsarbeidet preget store deler av året.

Organisasjonsutvikling

I samarbeid med Driv AS og kaospilot Marthe Borkenhagen, jobbet Unge LEVEs styringsgruppe med planlegging av fremtidig organisering og drift i Unge LEVE. Dette arbeidet var viktig for å styrke samarbeidet mellom de frivillige, og avlaste leder i Unge LEVE med arbeidsoppgaver.

Borkenhagen var representert ved flere styringsgruppemøter, og hadde separate møter med leder i Unge LEVE. Arbeidet ble avsluttet sommeren 2015 da Driv AS la ned sin virksomhet. Et godt grunnlag for videre arbeid var imidlertid lagt, og frivillige har tatt viktige roller i den videre utviklingen. Hanna Blisten har tatt et særlig ansvar for Unge LEVEs digitale kanaler og eksterne kommunikasjon, og Margrete Kanstad har bistått leder i arbeid inn mot moderorganisasjonen LEVE.

Høsten 2015 ble det også igangsatt et større strategiarbeid, som skal ta sikte på å definere hva Unge LEVE er og skal satse videre på i fremtiden, og hvordan dette arbeidet skal organiseres på en måte som sikrer kontinuitet. Dette arbeidet er i regi av Unge LEVE, men eksterne aktører spiller en vesentlig rolle i arbeidet. Her har Mental Helse Ungdom, Røde Kors Ungdom og representanter fra akademia bidratt på den første strategisamlingen som ble avholdt 20. november. Arbeidet videreføres i 2016 med mål om å konkludere om hva som er en hensiktsmessig videre utvikling for Unge LEVEs aktiviteter og organisering.

Etter forslag fra leder i Unge LEVE ble det 30. mai enighet i LEVEs sentralstyre om at det skal ansettes en person i 100 prosent stilling i LEVEs sekretariat, som skal ha Unge LEVE som en viktig arbeidsoppgave. Dette vil være avgjørende for den videre utviklingen.

Ansettelsesprosessen ble igangsatt høsten 2015, og avsluttet rundt juletid. Den nyansatte vil starte opp i sin stilling i løpet av februar 2016.

Samlinger

Den nasjonale samlingen ble i 2015 avholdt på Haraldvangen. 60 deltakere var tilstede, og programmet var godt planlagt med fagpersonell, frivillige og gruppeledere. Det ble lagt vekt på sosiale aktiviteter i et rusfritt miljø, i tillegg til mange muligheter for samtaler i ulike omgivelser. Det er bestemt at Haraldvangen er et fint sted for samlinger også i fremtiden.

19. september avholdt Unge LEVE, i samarbeid med Fransiskushjelpen, Eva Steinkjer, fotograf Stine Tragethon og Eline Medbøe en samling for ungdom og barn. Unge LEVE retter seg i hovedsak mot ungdom, men ville være med å sparke i gang et slikt tilbud som eventuelt LEVE eller andre aktører kunne spille videre på. Det var ca. 15 deltakere på samlingen, som fant sted på Bellevue Gård og Barnehage i Oslo, og Unge LEVE stilte med flere frivillige på samlingen.

I tillegg har det vært avholdt enkelte lokale aktiviteter/treff i regi av LEVE og Unge LEVE, men dette har primært vært dekket gjennom LEVEs lokale midler.

Eksterne aktiviteter

Stadig flere etterspør deltakelse fra Unge LEVE. Kristina Johnstad holdt foredrag på RVTS Vests årlige septemberkonferanse og Marthe H. L. Mathiesen har holdt flere foredrag om det å være ung og i sorg på videregående skoler i forbindelse med verdensdagen for selvmordsforebygging 10. september. Hun deltok også ved et arrangement som LEVE og Røde Kors holdt på Gjøvik, der hun også i år snakket for sykepleierstudentene om ungdom og selvmord.

I samarbeid med Olafs Minnefond og Røde Kors arrangerte Unge LEVE møtet «Stopp selvmord!» på Litteraturhuset i Oslo 12. september. Det ble fullt hus, og bak planleggingen sto Hanna Blisten, Leander Eggen og Christoffer Vestli. Kristina Johnstad deltok som paneldeltaker i en debatt mot slutten av arrangementet, og Christoffer Vestli ledet debatten. Else Kåss Furuseth deltok etter forespørsel fra Unge LEVE.

Stine Roaldsdatter Tragethon har vært engasjert i et bokprosjekt, der hun gjennom sin rolle som fotograf portretterte unge selvmordsetterlatte som mistet noen da de var barn. Dette i samarbeid med Eva Steinkjer. Prosjektet munnet ut i boken «De glemte sørgende – etterlatte barn ved selvmord» som var Stine Tragethons eksamensprosjekt ved NKF i Bergen.

Hanne Karine Nordstedt, en frivillig i Unge LEVE, hadde ansvaret for Unge LEVEs del av utstillingen #girlivetmening på Rådhuset i november og desember 2015. Det ble avholdt et arrangement i regi av Unge LEVE på utstillingens siste dag, med blant annet innslag fra forestillingen «Og så videre». Målet med utstillingen og arrangementet var å synliggjøre hvordan man som etterlatt/berørt kan uttrykke seg gjennom bilder og fotografier. Det kom inn 16 bilder, som ble til et fint uttrykk i rådhusets galleri i Oslo.

Mot slutten av 2015 mottok Unge LEVE en gave fra en selvmordsberørt som ønsket å bruke pengene til en organisasjon som kunne jobbe opp mot skoler. Marthe H. L. Mathiesen er satt som ansvarlig fra Unge LEVEs side, og vil lage en plan for dette i 2016.

Media og publisitet

Det har vært stor aktivitet overfor media også gjennom 2015. NRK har vært i dialog med

Christoffer Vestli og Gry Lunde i forbindelse med programmet «Venn i døden», og det har gjennom året vært løpende kontakt med featurejournalister som skriver større saker om selvmord både lokalt og nasjonalt.

Christoffer Vestli leverte mot slutten av året et manus til et kapittel i en internasjonal fagbok om selvmordsetterlatte, der blant andre Karl Andriessen er redaktør. Boksen vil gis ut i 2016.

«Livet går faktisk videre» fra 2014 ble vist på NRK Puls mandag 2. februar. Den høstet mye oppmerksomhet, og i ettertid har filmen blitt etterspurt av en rekke personer både internt i LEVE og eksterne.

Innsamlingskampanje

I slutten av 2015 ble det inngått en avtale med kommunikasjonsbyrået Ofag, som skal bistå Unge LEVE i en innsamlingskampanje i overgangen mellom 2015 og 2016. Dette er en nettbasert løsning. Hensikten er å skape oppmerksomhet rundt at ungdom samler inn penger til et samfunnsnyttig formål, og det er utarbeidet en egen nettside (ungeleve.no) for dette.

Unge LEVE

STØTT OSS UNGDOMSSAMLING 2016 OM OSS

500 mennesker begår selvmord hvert år

Igjen sitter tusenvis av etterlatte, som har mistet en god venn. De skal ikke føle seg alene i sorgen. For slik er det ikke.

Vi i Unge LEVE arrangerer møteplasser og samlinger for ungdommer, som har opplevd å miste noen i selvmord. For vi vet at det trengs.

GI DIN STØTTE

3. Resultater

Hva kan trekkes ut av tre år der organisasjonsutvikling, samlinger og ekstern representasjon har preget arbeidet i Unge LEVE?

Støtte til etterlatte

Et sted mellom 150 og 200 ungdom som har opplevd selvmord har gjennom prosjektperioden deltatt på Unge LEVEs arrangementer. Primært er dette ungdom i 20-årene, og det er fremdeles en utfordring for Unge LEVE å drifte et fast tilbud for yngre ungdom. Tilbakemeldingene fra de som har deltatt er imidlertid entydige: Samlingene og arrangementene har vært viktig for at de skal klare å komme seg videre. Enkelte har deltatt på flere samlinger, men mange av disse deltar senere som frivillige ressurspersoner. Gjennom å fortelle etterlattes historier også utenfor samlingene (f. eks. på nett), tyder mye på at Unge LEVE har nådd ut til mange selvmordsetterlatte som ikke har deltatt fysisk. Dette er vanskelig å tallfeste, men innlegg delt på Unge LEVEs Facebook-side har et nedslagsfelt på ca. 5 000 personer. Det antas at mange av disse er etterlatte eller berørte ved selvmord, i alle aldre – også av den yngre gruppen under 18 år. At mange også velger å la være å delta, må også anses som viktig, da de vet de har et tilbud. Dette vil være sentralt i Unge LEVEs videre arbeid; å styrke synligheten for at selvmordsetterlatt ungdom skal ha et valg.

Støtte- og fagpersonell

I tillegg har Unge LEVE nådd ut til mange i sekundærmålgruppen: Studenter, lærere, fagpersoner og andre som har interesse av arbeidet som gjøres i Unge LEVE. Dette er av stor betydning, både for videre utvikling av Unge LEVE, men også fordi det gir nøkkelpersoner et verktøy når de står overfor unge mennesker i sorg. Ved flere anledninger har personer fra fagmiljøer, skoler eller andre arenaer tatt kontakt i forbindelse med at de har kontakt med unge mennesker som nylig har mistet noen i selvmord.

Tema på dagsorden

Den omfattende etterspørselen fra media, andre organisasjoner, skoler, fagmiljøer og enkeltpersoner viser et sterkt behov for tilbudet til Unge LEVE, på mange ulike nivå. Unge LEVE har gjennom prosjektperioden bidratt til både å bygge egen organisasjon, og sette temaet selvmord og sorg blant unge på dagsorden. En rekke innspill er gitt både direkte og indirekte gjennom media, og Unge LEVE har med dette vært en premissleverandør for åpenhet om selvmord i Norge.

Dette har en stor samfunnsnytte. Det er ikke faglig grunnlag for å si at Unge LEVEs tilbud direkte gir lavere sykefravær, bedre gjennomføring i skolen eller generelt bedret psykisk helse blant ungdom, men svært mye tyder nettopp på dette. Organisasjonsbyggingen de tre årene prosjektet omfatter kan derfor sies å være en stor betydning for samfunnet som helhet, i tillegg til et viktig skritt videre for de etterlatte selv.

4. Oppsummering og veien videre

I fremtiden er det viktig at erfaringene fra prosjektet bygges videre på. Forskingen ligger i bunn, erfaringene fra de tre årene er entydige og engasjementet om temaet er stort i media og blant politiske aktører.

Samtidig er det viktig å utvikle tilbudet til selvmordsetterlatte basert på hva behovet faktisk er. Ungdomssamlinger har vist seg å være en nyttig og viktig arena i løpet av de tre årene. Om det er slik i fremtiden er usikkert, men det vil uten tvil være kjernen i Unge LEVE i tiden fremover.

En viktig erfaring som er gjort er ungdoms aktiviteter på nett, og at følelsen av tilhørighet eller å bli sett kan være vel så sterk i digitale kanaler. Satsing på digital kommunikasjon og verktøy som når ut til selvmordsetterlatte utover fysiske treff, kan derfor tenkes å være et betydningsfullt satsingsområde i fremtiden. Som en del av LEVE, vil det dessuten være viktig å styrke tilbudet for ungdom ved siden av eksisterende tilbud innenfor organisasjonen. Bruk av frivillige synes også å være et sentralt element i Unge LEVE.

Unge LEVEs samlinger handler ofte om at noen har tatt et valg om ikke å leve lenger, mens de som sitter igjen velger å dra på ungdomssamling. «Valg» har derfor blitt et ord som går igjen hos mange etterlatte og som i det hele tatt preger ungdoms liv. Ungdom stilles overfor mange valg i hverdagen, og Unge LEVE har vist seg å fungere som en arena der en kan reflektere rundt nettopp dette. Unge LEVE har bygget opp noe Norge har manglet: En plass der ungdom kan være seg selv, og der sorgen deres ikke defineres av noen andre, men der forståelse og aksept møter deres tanker der de er, akkurat nå. Det skal, og må, bygges videre på, fordi selvmordsetterlatt ungdom fortjener å ha en mulighet til å delta i dette fellesskapet.